

Com s'ha de tractar amb el règim més perillós del món?

Donald Trump encara la seva tasca més delicada.

© The Economist

Corea del Nord pot ser tan desconcertant com ho és d'alarmant. És una monarquia marxista hereditària. Té el líder suprem més jove del món i també el més vell. El tirà que regna actualment, King Jong-un, està a la trentena; i el seu avi, Kim Il-sung, és el "president perpetu", encara que morís el 1994. Per celebrar l'aniversari de l'avi Kim, el 15 d'abril, el seu nét va ordenar que uns avions de combat volessin en formació representant la seva edat: 105 anys. També va fer organitzar una desfilada gegant, amb soldats fent el pas de l'oca i camions amb míssils. Un cor de veus masculines va cantar a plena veu "La pau és garantida pels nostres braços", encara que el règim amenaci de causar estralls nuclears als seus enemics i que estigui construint un míssil dissenyat per arribar a terres continentals dels Estats Units.

Tractar amb el jove i bel·licós rei-déu serà una de les tasques més delicades de Donald Trump. També serà la primera gran prova en la seva gestió de les relacions amb la Xina, que estan canviant a mesura que la superpotència a l'alça desafia la Pax Americana a l'Àsia. No hi ha bones opcions, però arribar a les

menys dolentes requerirà comprensió tant del règim com del trencaclosques geopolític de l'Àsia on està col·locat. També requerirà paciència. Com a senyal d'un mal presagi, Trump diu que no té res pensat pel que fa a Corea, i el seu vice-president, Mike Pence, diu que "totes les opcions" són damunt la taula.

Voler fer alguna cosa de pressa és emocionalment atractiu. Corea del Nord és una dictadura vil i sanguinària on qualsevol espurna de deslleialtat pot ser castigada amb el gulag o la mort. Kim té nens empresonats pels delictes de pensament dels seus pares i ha assassinat parents seus per caprici. La perspectiva que un home així amenaci Los Angeles és aterridora. Però un atac preventiu contra Corea del Nord seria d'una temeritat inconcebible. Els seus equipaments nuclears estan amagats, possiblement a gran profunditat. Els seus míssils estan dispersos en llançadores mòbils. Tòquio és només a l'altra banda de la mar del Japó. Seül, la capital de la pacífica i capitalista Corea del Sud, és a tan sols uns quants quilòmetres de la frontera. L'artilleria del Nord i els míssils convencionals la podrien devastar; el conflicte ràpidament podria desembocar en un enfrontament nuclear i matar milions de persones.

No pot ser que Trump vulgui començar una guerra. Les seves accions militars a Síria i l'Afganistan fan pensar que és més cautelós del que sembla per la seva fatxenderia. Però tan sols crear la impressió que podria atacar primer ja és perillós. Si Kim arribés a creure que un atac nord-americà és imminent, podria ordenar un atac nuclear preventiu, cosa que tindria conseqüències desastroses. Per això Trump faria bé de refredar immediatament la seva retòrica.

Motius per negociar

Malgrat totes les seves excentricitats, Kim s'està comportant racionalment. Va veure com Moammar al-Gaddafi abandonava el seu programa nuclear en favor d'unes millors relacions amb Occident; i va acabar mort. Veu el seu arsenal nuclear com una garantia que el seu règim, i ell, sobreviurà. (Si bé seria un suïcidi utilitzar-lo.) Trump poca cosa pot fer per fer-lo canviar de parer. Les sancions econòmiques que perjudiquen la seva gent a ell no li fan pessigolles. Els ciberatacs, que poden ser els responsables del fracàs d'alguns llançaments recents de míssils, poden fer-lo alentir però no el poden aturar. Els EUA només poden solucionar el trencaclosques coreà amb l'ajuda de la Xina.

Malgrat l'atreviment de Donald Trump en el seu discurs, als EUA són conscients del perill que suposaria atacar Corea del Nord, el règim de King Jon-un.

que les grans potències dominessin les seves regions i negociessin favors a la resta de llocs. Els EUA fa temps que són els garants d'una cosa diferent: un ordre basat en unes normes que s'aplica a qualsevol país, gran o petit, i que ha sostingut la pau relativa i un creixement extraordinari del món des del 1945. Que Trump sembli desdenyar aquest ordre mundial basat en unes normes és preocupant. El món seria un lloc més perillós si els EUA comencessin a deixar que la Xina infringís les normes (per exemple, al mar de la Xina Meridional) a canvi de l'ajuda per resoldre algun assumpte que aparegui a les notícies. Una millor resposta a l'ascens de la Xina seria que els EUA reforcessin l'ordre basat en unes normes i convidessin la Xina a unir-s'hi més activament. Malauradament, Trump és improbable que ho faci.

Per tant, la millor esperança és que ell o els seus diplomàtics convencin la Xina que li interessa contenir Corea del Nord. I la manera de fer-ho és parlar sobre Corea del Nord directament, no sobre el iuan o sobre els llocs de treball nord-americans a la siderúrgia.

Amb tres generacions de Kim ja n'hi ha prou

La Xina no hi guanya res si Corea del Nord desestabilitza l'est d'Àsia, o inicia una cursa armamentística regional que porta el Japó i Corea del Sud a fabricar les seves pròpies armes nuclears. Trump hauria d'assegurar-se que els seus aliats a Tòquio i Seül continuen sota la protecció de l'oncle Sam. Però també hauria d'encarar les preocupacions de la Xina. Amb aquest objectiu, podria deixar clar que el seu objectiu, més que el canvi de règim, és congelar i després reduir el programa nuclear nord-coreà. També podria garantir que, si el Nord caigués davant les armes del Sud, els EUA mantindrien les seves tropes al sud de l'actual frontera nord-sud. La Xina no suporta admetre que la dinastia Kim potser no durarà, però és temerari no planificar pensant en aquesta possibilitat.

El missatge crucial per a Kim i per als seus predecessors és que, si el Nord fes servir les armes nuclears, el règim seria destruït. A la llarga, la reunificació és inevitable i desitjable. Mentrestant, al jove rei-déu se'l pot dissuadir. ●

Traducció d'Arnau Figueras

El Temps

Nova maqueta

Nous opinants

Nou format

Nou Temps

Ja al teu quiosc

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltamps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltamps.cat](mailto:subscripcions@eltamps.cat)
o telefona al
902131025.

Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores